

Inspektionsrapport
från Skolverket
2006:42

Utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Mariaskolan i Södertälje

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Föreningen Maria Magdalena
Hjulåkersägen 1
153 32 Järna

2006-04-20
1 (2)
Dnr 54-2005:3031

Genomförd inspektion av utbildningen vid den fristående grundskolan Mariaskolan

Bakgrund

Skolverket har genomfört inspektion vid den fristående grundskolan Mariaskolan i Södertälje kommun. Inspektionen aviserades i brev den 14 november 2005 och besök gjordes i verksamheten den 14 december 2005. Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av dem som svarat för utredningen. Utbildningsinspektionen fokuserar på sex områden vilka granskas ur olika aspekter. Den syftar således inte till att skapa en heltäckande bild av alla pågående verksamheter vid den aktuella tidpunkten.

Inspektionen skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner. I övrigt framförs i rapporten påpekanden och rekommendationer vad gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas i det fortsatta kvalitetsarbetet förbättra kvaliteten inom dessa områden.

Skolverkets bedömning och beslut med anledning av inspektionen

Inspektörerna bedömer att verksamheten vid Mariaskolan övergripande är av god kvalitet. Skolans personal visar stort engagemang för att utveckla verksamheten och ge eleverna en bra utbildning.

Enligt Skolverkets bedömning uppfyller skolan kraven för fortsatt godkännande och rätt till bidrag.

Inspektionen visar dock på vissa områden som behöver utvecklas, förbättringsområden. Dessa redovisas nedan.

Förbättringsområden

I skolrapporten finns närmare redovisat om vad som behöver förbättras inom respektive område. Skolverket bedömer att följande områden som gäller den granskade verksamheten är i behov av förbättringsinsatser, nämligen:

- Resultatet av skolans förebyggande arbetet för att förhindra kränkningar bör förbättras.
- Arbetet med att tydliggöra målen och att synliggöra elevernas kunskapsutveckling bör förbättras som ett led i det kontinuerliga kvalitetsarbetet.

- Arbetet kring bedömning av elevernas kunskapsutveckling samt rutinerna för upprättande av åtgärdsprogram bör förbättras.
- Skolans rutiner för att identifiera stöd i form av studiehandledning på modersmålet bör förbättras.
- Elevernas möjligheter till inflytande över sitt lärande bör förbättras, liksom elevernas möjligheter att påverka sin arbetsmiljö.
- Kvalitetsredovisningen bör förbättras så att skolans resultat i förhållande till målen tydliggörs.

Uppföljning

I rapporten framförs påpekanden och rekommendationer vad gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas förbättra kvaliteten inom dessa områden i ett fortsatt kvalitetsarbete. Skolverket avser att följa upp kvalitetsförbättringarna inom cirka två år.

På Skolverkets vägnar

Marie-Hélène Ahnborg
Tf avdelningschef

Gunnel Eriksson
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har även undervisningsråden Susanna Åhgren och Claes-Göran Aggebo deltagit.

Bilaga

Rapport

Kopia till

Södertälje

Enligt fastställd sändlista

Utbildningsinspektion i Mariaskolan

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen inriktas mot sex områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sex områdena, som granskas utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Verksamheten:

2. Arbetsmiljö och delaktighet
3. Pedagogisk verksamhet och undervisning
4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

5. Tillgång till utbildning
6. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kunskapsbedömningen och betygssättningen, kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning och stödinsatserna.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån de nationella författningarna. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut, riktat till huvudmannen, angående förbättrings- och kritikområden.

Genomförandet av inspektionen i Mariaskolan

Skolverket sände den 14 november 2005 skriftlig information till skolans huvudman om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Mariaskolan har bestått av undervisningsråden Gunnel Eriksson och Jan Engstedt. Besök i Mariaskolan genomfördes den 14 december 2005.

Skolverket följer upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Rapportens underlag består av dels dokument från huvudmannen och Mariaskolan, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem, på rapporter från Skolverkets tillsyn och på andra uppgifter som skolan lämnat till Skolverket eller finns publicerade på Internet etc.

I Mariaskolan genomfördes intervjuer med skolans ledningsgrupp, elevvårdspersonal, ett urval lärare, elever och föräldrar samt företrädare för huvudmannen. Lektioner i flertalet klasser besöktes. Två elever i årskurs 8 ansvarade för att guida inspektörerna runt i skolans lokaler.

Beskrivning av skolan

Mariaskolan	Antal barn/elever
Grundskola	102

Verksamheten vid Mariaskolan bedrivs i enlighet med Waldorfskolefederationens läroplan. Enligt federationens tolkning harmonierar innehållet i waldorfläroplanen till stora delar med läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94. Detta innebär att arbetet vid Mariaskolan även följer Lpo 94 i tillämpliga delar, något som betonas av skolans ledningsgrupp.

Verksamheten omfattar grundskola årskurs 1-9 samt fritidshem. Antalet elever per årskurs är ojämnt fördelat och därför organiseras undervisningen ibland i åldersblandade grupper. I skolans fritidshem finns 16 inskrivna barn. Huvudmannen, Föreningen Maria Magdalena, bedriver även en lekskola, Maria Nyckelpiga, för barn upp till och med sex års ålder. Vid tidpunkten för inspektionen fanns fyra sexåringar i gruppen. Föräldrarna till dessa barn har gjort ett aktivt val att barnen skall vara kvar i förskolan. Mariaskolan har informerat Södertälje kommun om att sexåringarna går i förskolan.

Skolverkets inspektion avser endast grundskolan.

Skolans styrelse, Föreningen Maria Magdalenas styrelse, sammanträder regelbundet under året, träffar kollegiet vid behov (minst en gång per termin) och

finns representerad på vissa föräldramöten. I styrelsen sitter representanter för personal och föräldrar, varav sex är ordinarie och två suppleanter.

Skolan är inrymd i en före detta kommunal skola. Utöver huvudbyggnaden, där alla klasser bedriver större delen av skolarbetet, finns även en gymnastiksal, ett hantverkshus samt ett relativt nybyggt hus för fritidshemmet. Lokalerna ägs av föreningens byggnadsstiftelse.

Flertalet elever bor i Södertälje kommun, men några elever kommer från Trosa, Torshälla, Gnesta, Nykvarn och Botkyrka.

Mariaskolan, tidigare Maria Magdalenaskolan, godkändes den 1 juli 1988 av länskolnämnden som en skola för elever i årskurs 1-9 och verksamheten startade hösten samma år.

Skolverket har genomfört tillsyn år 1993 (dnr 93:17) och skolan uppfyllde då kraven för godkännande och rätt till bidrag.

Läsåret 1996/1997 genomfördes återigen en regelbunden tillsyn. Av Skolverkets beslut (dnr 96:2135) framgår att Mariaskolan uppfyllde kraven för godkännande. Ytterligare en tillsyn genomfördes 2001 (dnr 54-2001:2960). Skolan saknade då kvalitetsredovisning, men uppfyllde i övrigt kraven för godkännande. Mariaskolan inkom med en kvalitetsredovisning som motsvarade kraven enligt förordningen (1997:702) om kvalitetsredovisning inom skolväsendet. Mariaskolan infriade därmed kraven för godkännande i alla avseenden.

Våren 2001 nyttjade Södertälje kommun sin rätt till insyn i de fristående skolorna i kommunen för att undersöka om alla elever i behov av särskilt stöd fick det stöd de har rätt till. Södertälje kommun konstaterade brister i detta avseende vid Mariaskolan. I samband med den av Skolverket genomförda inspektion 2001 (dnr 54-2001:2960) gjordes en uppföljning med anledning av kommunens synpunkter. I Skolverkets bedömning framgår att "skolan med de åtgärder som vidtagits ger elever i behov av stöd den undervisning de har rätt till".

Vid tidpunkten för inspektionsbesöket 2005 hade Mariaskolan och Elevhälsan i Södertälje kommun upparbetat goda samarbetsrutiner.

Bedömning

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Inom detta område granskas dels skolans resultat av det pedagogiska arbetet, dels skolans resultat av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och att utveckla normer och värden enligt läroplanens mål.

Enligt skolans bedömning når 87 procent av eleverna i årskurs 5 målen för årskursen i förhållande till waldorfskolans läroplan och stöd ges till elever som inte nått målen.

På de nationella ämnesproven i årskurs 9 våren 2005 nådde 87 procent av eleverna minst provbetyget Godkänd i matematik och 100 procent i svenska respektive engelska. Alla avgångselever sökte vidare och antogs till gymnasiesko-

lan. Två av eleverna gick vidare till Waldorfgymnasier och resterande till andra gymnasieskolor.

I samband med det veckovisa kollegiemötet följs elevernas kunskapsutveckling, men någon sammanställning på skolnivå finns däremot inte. Viss information om elevernas kunskapsresultat finns i läsårsbrev. Inspektörerna bedömer sammantaget att resultaten vid Mariaskolan är bra, men att skolan genom en systematisk och synliggjord kunskapsuppföljning får bättre förutsättningar att överblicka om elevernas resultat förbättras över tid och om vidtagna stödåtgärder ger effekt.

Skolan bedriver ingen uppföljning för att se hur eleverna klarar sig i gymnasieskolan, men enligt företrädare för skolans ledningsgrupp når Mariaskolans elever bra resultat. En systematisk uppföljning av elevernas prestationer i gymnasieskolan skulle, enligt inspektörernas bedömning, kunna bidra till att skolans äldsta elever känner sig trygga med de kunskaper som de förvärvat vid Mariaskolan (se område 2 Arbetsmiljö och delaktighet).

Skolan arbetar medvetet för att eleverna skall känna sig trygga i skolmiljön. Skolans personal betonar vikten av att alla elever skall bli sedda och respekterade som individer och att eleverna måste känna att de lyckas i skolarbetet. I de samtal som inspektörerna haft med elever bekräftas att de känner sig trygga (se även stycket ovan).

Skolans demokratiuppdrag innebär bland annat att skolan skall arbeta för att förebygga alla former av kränkningar. Enligt lärare, föräldrar och elever förekommer inga kränkningar mellan elever. Däremot berättar elever att det förekommer att de kränker vuxna, och att det inträffat vid ett flertal tillfällen vilket även delvis bekräftas av vuxna. Det är naturligtvis inte tillfredsställande att kränkningar i någon form sker, och inspektörerna gör därför den bedömningen att skolan bör intensifiera det förebyggande arbetet mot alla former av kränkningar.

Skolans demokratiuppdrag innebär vidare att skolan skall samverka med eleverna och att arbetet skall ske i demokratiska arbetsformer. På Mariaskolan sker denna samverkan företrädesvis inom klassens ram, och eleverna upplever att de där ges goda möjligheter att framföra sina synpunkter. Däremot saknas ett övergripande forum där eleverna ges möjlighet att behandla frågor som rör hela skolan.

Intervjuade föräldrar uppger att de i stora drag känner till undervisningsmålen och att dessa presenterats för dem i samband med föräldrakvällar, medan eleverna däremot inte säger sig känna till dessa. Enligt lärare kan möjligen detta resultat härledas till att waldorfpedagogiken betonar att den pedagogiska verksamheten skall anpassas till elevens fysiska, emotionella och intellektuella mognad, vilket i sin tur bidrar till att utveckla lusten att lära. Flertalet elever som inspektörerna talat med uppger också att det är roligt att lära sig.

Lärare, elever och föräldrar uppger att eleverna är duktiga att ta ansvar för skolarbetet, för sina kamrater och för skolmiljön i stort och inspektörerna har under besöket sett flera exempel på elevernas ansvarstagande.

Föräldrarna uppger att det är lätt att få kontakt med lärarna och att representanter från skolan alltid hör av sig om något inträffat, om man behöver diskutera stödinsatser eller annat som berör eleverna.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att resultaten avseende kunskaper, utveckling och lärande vid Mariaskolan är bra. Genom att synliggöra elevernas kunskapsutveckling skapas möjligheter att överblicka om elevernas resultat förbättras över tid och om vidtagna stödåtgärder ger effekt.

Skolans resultat av arbetet mot kränkande behandling bör förbättras.

2. Arbetsmiljö och delaktighet

Inom detta område granskas hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

I samband med klasstimme, som i vissa klasser sker en gång per vecka och i någon klass dagligen, behandlas olika frågor. Bland annat bedrivs det förebyggande arbetet mot kränkningar vid dessa tillfällen. I de lägsta klasserna är samtalet, där elevernas förmåga att lära sig att lyssna på andra, en aktivitet som används för att utveckla respekten för varandra. I en av klasserna som inspektörerna besökte skrev eleverna så kallade ”snäll-lappar” där de på olika sätt berömde varandra och denna aktivitet hade eleverna själva tagit initiativ till. Bland de äldre eleverna används leken för att illustrera olika situationer och där eleverna lär sig att lösa olika problem. I årskurs 8 gör eleverna alltid ett större skådespel, som på olika sätt bidrar till att stärka deras självbild. Genom de så kallade projektveckorna, där elever från olika årskurser samarbetar, skapas möten som bidrar till att öka samhörighetskänslan på skolan. Lärarna inom Waldorfskolorna följer klassen under ett flertal år och kontinuiteten ger, enligt skolan, en grund för att utveckla elevernas trygghet.

I Mariaskolans antimobbingplan, som är upprättad av skolans kollegium, anges hur skolan arbetar förebyggande, hur man agerar vid akuta insatser samt hur man följer upp om vidtagna insatser fått avsedd effekt. I planen betonas vikten av ett positivt arbetsklimat på skolan. Däremot anges inte hur skolan avser att agera om kränkning sker mellan vuxen och elev.

Inspektörerna bedömer att Mariaskolan i stort bedriver ett genomtänkt arbete för att förhindra kränkningar mellan elever. På förekommen anledning (se område 1) behöver skolan se över rutinerna för hur man arbetar förebyggande för att förhindra att kränkningar sker mellan elever och vuxna. Inspektörerna vill även uppmärksamma skolan på att skrivningen i handlingsprogrammet kan tolkas så att man endast agerar vid mobbning och inte vid enstaka kränkningar. Det är värt att notera att en ny lag träder i kraft den 1 april 2006, lag om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67).

På Mariaskolan finns inget forum där eleverna ges möjlighet att behandla frågor som rör hela skolan. Denna brist medför att eleverna inte lär sig innebörden av att representera sin klass och vad ett sådant uppdrag ytterligare kräver. Frågor om elevernas inflytande begränsas inte till vad som beskrivits ovan, utan eleverna skall även ges möjlighet till inflytande över undervisningen och eleverna

känner sig nöjda med det inflytande de har. Som angetts och bedömts i område 1 är elevernas kännedom om målen bristfällig, vilket kan medföra att de inte ges möjligheter till delaktighet över undervisningen. Inspektörerna bedömer att skolans arbete avseende inflytande för eleverna bör förbättras så att eleverna dels blir medvetna om vad de kan ha inflytande över, dels att de också ges inflytande.

Föräldrarna är alltid välkomna till skolan och Mariaskolan är noga med att informera om verksamheten bland annat genom veckobreven, hemsidan, vid föräldramöten och i samband med utvecklingssamtalen. Ungefär två gånger per termin anordnas årsfester och föräldrar inbjuds även att delta när eleverna redovisar olika projekt.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna Mariaskolans arbete med arbetsmiljö och delaktighet visar på skolans ambition att skapa en trygg miljö för eleverna.

Skolans bör arbeta vidare för att ge eleverna ökade möjligheter att påverka såväl sin arbetsmiljö som undervisningens utformning.

3. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Inom detta område granskas hur skolan arbetar för att nå läroplanens och kursplanernas mål samt hur man anpassar arbetet till elevernas olika behov.

Mariaskolan har organiserat verksamheten både i åldershomogena och i åldersblandade klasser. Skälet till det sistnämnda är att antalet elever varierar mycket i de olika årskurserna. Antal elever samt klassorganisation vid tidpunkten för inspektörernas besök framgår av nedanstående tabell.

Klass	1-2	3-4	5-6	7	8	9	Summa
Elevantal	16	11	26	18	16	15	102

I enlighet med waldorfpedagogiken påbörjas undervisning i två främmande språk redan i årskurs 1. För Mariaskolans del innebär det att eleverna kommer i kontakt, om än på ett lekfullt sätt, med både engelska och tyska redan i årskurs 1. De båda språken bedrivs sedan genom hela grundskoletiden.

På Mariaskolan betonas vikten av att innehållet i den pedagogiska verksamheten skall korrelera till barnets fysiska, emotionella och intellektuella mognad. I enlighet med antroposofins tankar sker utvecklingssteg vid vissa åldrar. Därför inriktas exempelvis verksamheten i årskurs 1-3 mot ”från bokstav och skrift till läsning”, som också är grunden för utbildningen.

En annan viktig utvecklingsfas sker, enligt waldorfpedagogiken, i tolvårsåldern och olika teman behandlas då såväl genom handens arbete, rörelse, iakttagelse och reflektion. Waldorfläroplanen anger vad som skall göras och pedagogerna planerar dessa perioder. Lärarna är noga med att betona att trots att planeringen är lärarstyrd, så finns utrymme för flexibilitet och elevinitiativ. Lärarna uttrycker sig som att undervisningen är ”lyhört” lärarstyrd. Perioderna genomförs vid samma tidpunkt under dagen och eleverna gör då sina egna läromedel, periodhäftena. Till att börja med skriver eleverna av det som läraren noterar på tavlan. I takt med stigande ålder kan läraren successivt skriva allt mindre och eleverna

mer. Eleverna gör också illustrationer till den text de skrivit. Trots att alla elever gör samma sak, så betraktas undervisningen som individualiserad eftersom läraren ställer olika krav på eleverna utifrån elevens behov.

Efter periodtimmarna följer ”löptimmar”, där teoretiska ämnen varvas med mer praktiska inslag. I allt pedagogiskt arbete, oavsett om det är period eller löptimmar, är hantverk, rörelse och motorik viktiga inslag.

Mariaskolan har, enligt inspektörerna, ett väl utvecklat system för att identifiera barn i behov av särskilt stöd och flertalet lärare är involverade i detta arbete. Innan en elev börjar i årskurs 1 inbjuds elev och föräldrar till skolan. Genom olika övningar skapas en bild av hela barnet och redan där identifierar skolan eventuella stödbehov. I övrigt kommer signaler om stödbehov från klassläraren eller annan lärare och denna information lämnas till stödkollegiet. Vid de veckovisa kollegiemötena behandlas även frågor om stöd. Genom att skolan är liten är det lätt, enligt skolans lärare, att se de elever som har behov av extra insatser. I årskurs 4 genomförs en läs- och skrivkunnighetsinventering och en motsvarande i matematik planeras.

Stöd ges vanligtvis utanför klassens ram och i årskurserna 7-9 ges stöd mestadels genom att klassen delas. På läkarordination genomförs även terapeutiska stödinsatser. Skolan samverkar med Elevhälsan i Södertälje kommun och upplever att detta fungerar mycket bra.

I samband med stödinsatser upprättas åtgärdsprogram och för de yngre eleverna sker detta i samverkan mellan skolan och hemmet. Äldre elever deltar tillsammans med föräldrarna vid utformningen.

Rutiner för att identifiera stöd i form av studiehandledning på modersmålet saknas vid skolan, vilket bör utvecklas.

Att bedöma behov av stöd innebär att elevens utveckling ställs i relation till målen och som nämnts tidigare har eleverna bristande kunskaper om dessa.

Skolan gör dock kunskapsbedömningar i förhållande till waldorfskolans läroplan. I de läsårsbrev som eleverna får skall en bedömning av elevens sociala och kunskapsmässiga utveckling göras. Eleverna upplever dock att läsårsbreven i stort handlar om ”hur trevliga och snälla de är” och att bedömningen av kunskapsutvecklingen mest handlar om vad som gjorts under året. I de läsårsbrev inspektörerna tagit del av anges vilka arbetsområden klassen arbetat med under läsåret, något om hur eleven fungerat under lektionerna och i vissa fall kunskapsresultat. Tydligast framträder detta i matematik där en bedömning görs mot målen i årskurs 9. Mot bakgrund av ovanstående bedömer inspektörerna att skolans bedömning av elevernas kunskapsresultat bör tydliggöras.

Utvecklingssamtal genomförs i alla klasser en gång per termin och upp till och med årskurs 4 utan elevens medverkan. Motivet till detta är, enligt skolan, att först efter årskurs 4 börjar eleven reflektera och då finns förutsättningar för eleven att delta vid samtalet som en aktiv part.

Skolan saknar en fast anställd studie- och yrkesvägledare, men skolan kompenserar detta genom att eleverna informeras om gymnasieutbildningar vid informationskvällar, besök på utbildningsmässan och öppet hus på olika gymnasie-

skolor. Mariaskolan hyr även in en studie- och yrkesvägledare för att stödja eleverna inför gymnasievalet.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att den pedagogiska verksamheten och undervisningen vid Mariaskolan fungerar väl. Däremot brister skolans rutiner om studiehandledning på modersmålet, vilket inspektörerna bedömer som otillfredsställande.

Inspektörerna bedömer även att skolan bör sträva efter att tydliggöra bedömningen av elevernas kunskapsutveckling.

4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Inom detta område granskas om skolan har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att förbättra kvaliteten i utbildningen. I fristående skolor granskas även huvudmannens rättskapacitet.

Huvudman för Mariaskolan är Föreningen Maria Magdalena, en ideell förening, med organisationsnummer 815600-8255. Föreningen har som ändamål att bedriva skola, fritidshem och förskola enligt waldorfpedagogik. Styrelsen består av åtta ledamöter, varav sex är ordinarie.

Styrelsen är arbetsgivare och har ansvar för skolans ekonomi. Genom mottot "Waldorfskolan mitt i byn" har styrelsen uttalat skolans inriktning. Genomförandet av den pedagogiska verksamheten har styrelsen delegerat till kollegiet. Styrelsens ordförande träffar ledningsgruppen, som utsetts av kollegiet, varje vecka. På så vis följer styrelsen även hur den pedagogiska verksamheten kontinuerligt utvecklas.

Skolans kollegium utgörs av den pedagogiska personalen. Kollegiet träffas varje torsdag under fyra timmar för att följa samtliga klassers utveckling och föra pedagogiska diskussioner. Även inslag av kompetensutveckling förekommer. Kollegiet är indelat i olika mandatgrupper för att fördela arbetet på skolan. Som exempel kan nämnas intagningsgrupp, stödkollegium, representera kollegiet i styrelsen och utgöra skolans ledningsgrupp. Den sistnämnda består av tre personer och har till uppgift att förbereda kollegiets möten, ta med frågor till styrelsen och träffa ordföranden en gång per vecka.

Skolans kvalitetsredovisning för verksamhetsåret 2004/2005 kan närmast liknas vid ett mellanting mellan en kvalitetsredovisning och en verksamhetsberättelse. Kvalitetsredovisningen uppfyller minikraven i förordningen, men för att synliggöra skolans kvalitetsarbete bör sambandet mellan mål, resultat och åtgärder för utveckling tydliggöras. Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsredovisning på ett tydligare sätt bör visa skolans resultat i förhållande till målen, att resultaten analyseras och utgör grund för de åtgärder som skolan avser att vidta för en högre måluppfyllelse.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att styrning, ledning och kvalitetsarbete vid Mariaskolan är tillfredsställande. Skolan bör dock förbättra kvalitetsredovisningen.

5. Tillgång till utbildning

Inom detta område granskas om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna. I fristående skolor granskas även principer för intagning.

Skolan tillämpar anmälningsdatum som grund för intagning och vid eventuell kö gäller syskonförtur. Hittills har skolan kunnat bereda plats för alla som sökt. Det har dock inträffat att föräldrar, efter samtal med skolledningen, tackat nej till erbjuden plats. Inför läsåret 2006/2007 finns tio anmälda barn till skolan, och för följande läsår åtta barn.

I Mariaskolan erbjuds eleverna, enligt skolans timplan, 7 168 timmars undervisning.

Modersmålsundervisning bedrivs av modersmålsenheten i Södertälje kommun och tre av skolans elever deltar.

Med undantag för visst skrivmaterial, vid konserter, skolresor och liknande arrangemang är undervisningen avgiftsfri. Enligt vad som framkommit vid inspektionen är dessa avgifter små, vilket skolans ledningsgrupp bekräftar. Intervjuade föräldrar känner inte till några kostnader för skrivmaterial. Tidigare krävdes även att föräldrarna skulle vara medlemmar i Föreningen Mariaskolan, men detta gäller inte längre.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att tillgång till utbildning vid Mariaskolan i vissa delar är bra. Skolverket vill dock uppmärksamma skolan på skollagens krav på en avgiftsfri utbildning.

6. Resurser

Inom detta område granskas skollagens krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. I fristående skolor granskas även huvudmannens stabilitet avseende ekonomi och elevunderlag.

Föreningen Maria Magdalena har upprättat en resultatrappport för räkenskapsåret 1 juli 2004 - 30 juni 2005 som visar på ett överskott. Skolans budget för innevarande verksamhetsår pekar dock på ett underskott.

Det veckovis återkommande kollegiemötet ses, som tidigare påpekats, som kontinuerlig kompetensutveckling för personalen. Vid nationella Waldorfmöten, en rad seminarier och kurser sker vidareutbildning.

Föregående läsår hade skolan en lärartäthet på 11,9 lärare per 100 elever. Innevarande läsår har skolan en lärartäthet på 14 lärare per 100 elever och dessa har pedagogisk utbildning i någon form. Klasslärarna har genomgått godkänd waldorflärlärodbildning.

Skolans lokaler, förutom huset som fritidshemmet disponerar och hantverkshuset, är gamla och slitna. Huvudbyggnaden, som är i två plan, saknar hiss. För att få tillgång till lokaler för naturvetenskapliga experiment brukar skolan samarbeta med den fristående grundskolan Öljanskolan i Södertälje kommun.

I respektive klassrum finns ett litet ”bibliotek” med litteratur som hör ihop med de ämnen eller de perioder som är aktuella. Vid behov nyttjas kommunbiblioteket i Järna. Skolan har även ett antal bärbara datorer för undervisningsändamål och i varje klassrum finns anslutning till det lokala nätverket.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att resurserna vid Mariaskolan är goda.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten vid Mariaskolan övergripande är av god kvalitet. Skolans personal visar stort engagemang för att utveckla verksamheten och ge eleverna en bra utbildning.

Det finns dock behov av insatser inom följande områden:

- Resultatet av skolans förebyggande arbetet för att förhindra kränkningar bör förbättras.
- Arbetet med att tydliggöra målen och att synliggöra elevernas kunskapsutveckling bör förbättras som ett led i det kontinuerliga kvalitetsarbetet.
- Arbetet kring bedömning av elevernas kunskapsutveckling samt rutinerna för upprättande av åtgärdsprogram bör förbättras.
- Skolans rutiner för att identifiera stöd i form av studiehandledning på modersmålet bör förbättras.
- Elevernas möjligheter till inflytande över sitt lärande bör förbättras, liksom elevernas möjligheter att påverka sin arbetsmiljö.
- Kvalitetsredovisningen bör förbättras så att skolans resultat i förhållande till målen tydliggörs.

Datum

Ort

2006-04-20

Stockholm

Gunnel Eriksson

Jan Engstedt